

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kór., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedés.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő.
Kéziratokat nem adunk vissza.

A drezdai higiéné kiállítás.*)

Országszerte nagy érdeklődés mutatkozik a drezdai nemzetközi higiéné kiállítás iránt és a haladás vágyától áthatott magyar városok egymásután küldik ki megbizottaikat, hogy a kiállítást megtekintve az ott tapasztaltakat itthon városaik javára értékesíthessék. A kiállítás a modern város higiénéjét mutatja be, a kiállítás rendezőinek gondjuk volt azonban arra is, hogy a német városok hatalmas fejlődését is bemutassák, s mindenesetre teszik ezt nemcsak a külföld okulására, hanem saját dicsőségük emelésére. A kiállítás mindenekelőtt nem annyira nagy arányaival lepi meg a szemlélőt, mint inkább sokféleségével és szakszerű rendezésének kiválóságával. Már magában az a tény, hogy a kiállítás felöleli az egész földkerekség embereinek mindenkorai higiénéjét, nagyon értékessé és tanulságossá teszi a kiállítást.

A higiéné történetét, fejlődését és mai nemzetközi állását valamennyi kultúrnépnel a „Steinpalast“ egy hatalmas méretű kiállítási palota mutatja be képen, írásban, plasztikában és egyes modellekben. A jelenlegi nemzetközileg és városokint uralkodó higiénikus állapotok mellett legtanulságosabb itt a történeti osztály. Egy egész új, eddig még nem ismert, szenzációs világtörténelmet mutat be a mai kor emberének. Kezdve a kőkorszakbeli emberen, folytatólag a vas- és bronzkorszakon, a keltákon, egyiptomiakon, indusokon és szereszeneken, kínaiakon, phöníciaikon, zsidókon, görögökön, rómaiakon és germánokon keresztül egész a középkorig mutatja be minden kornak és minden népnek higiénéjét. Bámulattal vesszük tudomásul, hogy az egyiptomi, görög és római népek régi egészségügyi berendezései

* Ezen cikk a „Városok lapja“-nak 1911. jul. 8-iki számában jelent meg. Annál érdekesebb e cikk, mert városunkból többet utaztak Drezdába, a világhírűvé vált egészségügyi kiállítás megtekintésére.

Megelőzés.

Az orvosok betegeiket mindinkább a megelőző teoriára teszik figyelmessé, a mely különösen az idült betegségekre vonatkozólag bír a legnagyobb fontossággal. Különösen áll ez a légzőszervek idült bajainak minden megnyilvánulására, a melyek még a meleg évszak alatt is a legnagyobb figyelmet és ápolást igénylik.

Eppen nyáron, a mikor a gége, tüdő és bronchusok nyákhártyáját súlyos hurutok nem ingerlik, akkor lehet helyes kezelés által a beteg szervek

bátran kiálták a versenyt a mai fejlett kor hasonló intézményeivel. Egy római fürdőszobának berendezése csodálatra kelt bennünket, s a damascusi utcát látva nem tudjuk megérteni, hogy miképpen történhetett, hogy az emberiség azt a sok kincset, ismeretet, mellyel birt, hogyan veszthette el ismét. Az ókor higiénéjét bemutató s egymásba nyíló termek, hogy milyen részletesen és alaposan öleli fel az ókor városainak összes közegészségügyi berendezéseit, elég azzal jellemeznünk, ha megmondjuk, hogy ez maga a hatalmas épületnek 29 termét foglalja el.

Kétségtelen, hogy az ókor népei között is irtózatos volt a tömegnyomor, s valószínű, hogy a rabszolgák milliói az ókorban is nélkülözték a legelemibb egészségügyi intézményeket, azonban a kiállítás nem ennek bemutatására fekteti a főszólyt, az lévén célja, hogy az ókortól kezdve napjainkig a legjobb és legtökéletesebb higiénikus berendezéseket ismertesse.

A kiállítás a középkor higiénéjéről szégyenletes képet tár fel. A középkor a babónának, a sötétségnek, a szellemi elmaradottságnak volt kora. A babona, a földöntúli hatalmaktól félelem, rettegés megállította az emberiséget haladásában és a közegészségügy rettenetes elhanyagolását eredményezték. Nyomor, szenvedés, piszok, járványok, pestis, kolera, lepra és különböző ragályos betegségek tízezerszámra irtották az embereket, higiénikus intézkedésekről szó sem volt, ellenben medaillonokat, kereszteteket érmekeket viseltek nyakukban az emberek. Mindezt szemléltetően mutatja be a kiállítás.

A mai kor állapotát feltűntető termek nagyarányú fejlődésről tesznek tanúságot. Látjuk, hogy az egyén, s a tömeg közegészségügye már gondját képezi az államhatalomnak. A lakás és város, fűtés és világítás, ágy-, trágya- és személtávolítás, vízvezeték, csatorná-

zás, katonaság, postakocsi, bányászlatás (a munkásbiztosítás első jellemző tünete), gyógyszerészet, ruházkodás, táplálkozás, élelmiszer-vizsgálat, betegápolás és a betegségnek gyógyítása, kisdodóvás, iskola, játék és sport, közlekedés, fogház, ipari higiéné széles, grandiózus perspektívát nyujtanak arról, hogy az ujkorban e téren mily haladás történt.

Az etnológiai osztályban találjuk az izlám, az indus, a keletázsiai és ó-amerikai kulturtestületek, továbbmenve az afrikai, amerikai és ázsiai halász-, vadász- és nomádnépek higiénéjének pompásan szemléltetett történeti fejlődését. Sőt a sarkvidékiek (eszkimók, csukcsok stb), valamint az ausztráliai és egyéb szigetbeli törzsek külön-külön teremben kaptak méltó elhelyezést.

A népszerű osztály („Der Mensch“) és az imént vázolt „Steinpalast“ alig egy huszadrészét teszik ki a drezdai higiéné kiállításnak.

Az egyik épületesoport a ma higiénéjének, a másik a kiállító államok mai higiénéjét mutatja be szemléltető és statisztikai uton.

A következő pavillonok nyujtanak még felvilágosítást a mai higiéné állásáról:

Német munkásbiztosítás.

Kémia, kozmetika, műszerek.

Fürdők és gyógyhelyek, ásványvizek.

Kisdedek és gyermekek.

(A csecsemők gondozása, kiadedóvás, iskolai higiéné.)

Hivatás és munka, a technikai vívmányok.

(A munka fiziológiája és higiénéje, a kémiai ipar és a higiéné, a foglalkozások higiénéje és statisztika, munkásbiztosítás és munkásjóléti intézmények.)

Lakás és letelepülés.

(Városok építése, világítása, tisztántartása, a ház és a lakás, kislakás-építkezések, szellőztetés és fűtés, vízszolgáltatás, talaj és víz, temetkezés.)

teljes gyógyulását és megedződését, valamint az ellentállóképesség fokozódását az eljövendő tél ridegségével szemben elvárni. Mindazon esetekben tehát, a melyekben felnőtteknél és gyermekeknél a legkisebb hajlandóság is mutatkozik a légzőszervek téli hurutjainak keletkezéséhez, a nyári hónapok alatt ez ellen erőlyesen kell megküzdeni.

Hogy ezen irányban eredményt érjünk el, arra egy szer sem olyan alkalmas mint a Sirolin „Roche“.

Ennélfogva elsősorban minden tüdőbetegnek komolyan és nyomatékosan ajánlandó, hogy egy

megelőző kurának vesse magát alá és nyáron naponta háromszor a Sirolin „Roche“-ból egy kávésilletőleg egy evőkanállal szedjen. A meleg időjárás alatt még a súlyosan beteg tüdőt sem izgatják sokat a köhögési rohamok, úgy, hogy ilyenkor a Sirolin nemcsak megnyugtatólag, hanem a szó szoros értelmében gyógyítólag is képes hatni.

A Sirolin „Roche“-sal való nyári kurák különösen gyermekek számára ajánlatosak számarhurut, kanyaró, skarlát stb. után. A gyógyszerárban kifejezetten Sirolin „Roche“-t kell kérnünk.

Ruházkodás, testgyakorlás és ápolás, játék és sport.

(A ruha, a fürdő, a sport, az alkoholizmus, a faji higiéné.)

Élelmi és élvezeti-szerek.

(A táplálkozás törvényei, az élelmi szerek, a tej, a hus, a növényi tápszerek, az élvezeti szerek, az élelmiszerek ellenőrzése.)

A közlekedés higiénéje, waggonsarnok.

Betegápolás és életmenés.

(Kórházi higiéné, az elmebeteg, a betegek, a nyomorékok gondozása, az életmentői intézmény, fogházi higiéné.)

A hadsereg, tengerészet és gyaratok egészségügye.

A külföldi államok pavillonjai.

Anlia, Ausztria, Brazília, China, Franciaország, Japán, Magyarország, Oroszország, Spanyolország, Svájc.

Mindazon városok, melyek akár a városrendezés, utcák tisztántartása, a közlekedés javítása, a betegápolás, gyermekvédelem, szegényügy, közlekedés, világítás stb. terén a tudomány és technikai ismeretek legújabb vívmányairól tudomást akarnak szerezni, nagyon jól teszik, ha ezt az érdekes és tanulságos kiállítást felkeresik.

Szociális jegyzetek.

Alkohol, kártya, nikotin. Eme három dolog az, amely az ugynevezett modern korának legnagyobb társadalmi betegsége. Sőt mi több szenvedélye. Eme három dolog az,

amely ellen a finomabb érzésű, művelt osztályok a lehető legszölesebb irányban, nagy anyagi áldozatokkal néhol állami törvényhozás útján is irtó hadjáratot folytatnak.

Kezdjük az elsőn — az alkoholon, amely a legveszedelmesebb úgy a lélekre mint a testre egyaránt. Lélekre, mert eltompítja az embernek kialakulni akaró nemesebb indulatokat, letöri a már növésnek indult erkölcsi képzetek hajtásait s már a célhoz közeljáró jámbor halandót irgalmatlanul elsöpri. A testre sem kevesebb a hatása. Tökéletesen összeroncsolja az egész szervezetet, az idegműködést megbénítja, munkára elhalmozottá teszi az erős embert s betetőzi rombolását deliriummal, rosszabb esetben paralizissal. A legújabb orvosi kutatása tanúsága szerint a legkisebb mennyiségű alkohol is hatással van a szervezetre.

Érdekes a különböző államok védekezése az alkoholizmus ellen. Legelő jár ezen a téren is Amerika. Ahol is a legszigorubb törvényeket, illetve a legszigorubb büntetéseket alkalmazzák úgy a részeg emberre mint a felesleges italt adó korcsmárosra. Innét van az, hogy az eladásra szánt italok mind kevés alkohol tartalmuak és silány minőségűek.

Johannesburg államnak, melynek lakói körülbelül háromnegyedrészben munkások — sikerült a legszigorubb intézkedésekkel gátat vetni ezen rettenetesen romboló élvezetnek és szenvedélynek. Korcsma abszolút nincs, alkohol csak patikában van s csak orvosi rendelésre és az orvosi recept mellé csatolt polgármesteri engedéllyel kapható. S ezen kis állam lakói gazdagok, jámborok, vallásosak s a bűnügyi statisztikában elenyészően csekély százalékkal szerepelnek.

A többi amerikai állam is példás és elrettentő büntetést szab azokra, kik részeg állapotban járnak-kelnek az utcán, Bün-

ügyeknél súlyosbító körülmény a vádlott részeg állapota, részeg hivatalnokot azonnal elbocsátanak. S Amerika alkohol fogyasztása sokkal kisebb mind Ausztria—Magyarországnál.

Európában Svéd és Norvégországnál az érdem, hogy kiirtotta az alkohol élvezetét társadalmából. Törvényhozás szabályozta az ital ügyet s a lehető legszigorubb intézkedéseket léptette életbe. Érdekes a dolog előzménye. Általános és közismert tudat volt, hogy Svéd és Norvégország lakossága erkölcsileg gyenge, korrupt, a halálozás óriási volt, a katonakötelesek testileg nagyon cse-nevészék voltak a tulságos alkohol élvezete miatt. Elasztikusan gyors intézkedéssel bontotta a szesz italok árulását, s az eredmény meglepő, csodálatos volt. Erkölcsi viszonyai javultak. Halálozási arányszáma legkisebb az egész világon. A becsület és erkölcs annyira biztos bázison nyugszik, hogy pld. a villamoson kalauz nincs, hanem helyette persely van a kósi falára kifüggesztve s abba teszi mindenki megfelelő menetdíját. Az alkohol tilalomnak tudható be az is, hogy a pár év előtt lefolyt, nagy általános sztrájk oly impozáns nyugodtsággal folyt le.

A többi európai, kulturállamok is óriási összeget költenek az alkohol elleni mozgalmak sikeres előrehaladására. Németországban a Good Templar egy millió márka költségvetéssel dolgozik. A keresztény abstinens egyesületek a hit erejével és a keresztény öntudat nevelésével érnek el igen nagy eredményeket. Érdekes példa a Mária Gladbachban lakó munkások viselkedése. München melletti munkás telep lakoinak sok ideig a sör volt mindennapi itala. A sörgyárosok minden korsó sör árát 3 pfeningel megdrágították. Mire a munkások általános sörbojkottal feleltek. S az eredmény nagyon praktikus meg szép volt, mert a munkások háromnegyedrészre megtartván a bojkottot a

T Á R C A

Szomorú történet.

Irta: G. Sz.

Török Iris két hét óta volt vendége nagynénjének özv. Marosi Erzsike urhölgynek. Özv. Marosiné férje után ki kapitány volt meglehetősen szép vagyont és tekintélyt örökölt.

Ifju hugát a szép Irist a legelőkelőbb körök tea estélyeire vitte.

De őt nem érdekelte semmi, sehol sem érezte jól magát. He éjféltán fáradtan érkezett haza, szobájában meggyújtotta a villanyos lámpát, míg tekintetét le nem vette az ágy felett függő két képről.

Az egyik egy gyönyörű női fejet ábrázolt prófilba, a másik ugyanazt a nőt de teljesen utcai öltözetben. Így volt ez ma este is. Jóllehet az óra még csak tizenegyet mutatott, de Iris és nagynénje már vissza tértek a tea estélyről.

— Mond Iris? — kérde Erzsi néni míg a leány élesen figyelte, ki ismét a képek szemlélésébe volt elmerülve, miért siettel ma olyan nagyon haza?

— Nem érzem jól magam ama hangos társaságba, nem kedélyemhez való. No meg más okom is volt reá. Emlékszik édes Erzsi néni, megérkezésem első napján megígérte, hogy ha jobban megismerjük egymást elfogja mondani ama nő élettörténetét, kinek

gyönyörű arcát, mesés termetét ábrázolja ama két fali kép? Megérkezettnek tartom az időt mivel reményelem megismert annyira, hogy érdemesnek találjon arra, hogy ezen engemet nagyon érdeklő történetet rám bizza.

— Ha élvezetet nyújthatok neked eme igazán szomorú élettörténet elbeszélésével megteszem, de nem a legszívesebben, mert a visszaemlékezés mindig fájó én rám nézve. Mindamellert elfogom neked mondani lelkiismeretesen, mivel kiolvasom szemeidből, hogy rajongsz a történetért.

Közbe Iris és nagynénje ruhát váltottak.

— Foglald helyet Iris — mondá Erzsi néni s egy széket vont magával szembe.

— Legelejtől kezdem a történetet, már úgy érve, hogy a család bemutatásával, mivel te édes gyermekem egymásután vesztetted el szüleidet és csak hat éves voltál, bekerültél az intézetbe s ott nem volt ki neked valamit elbeszéljen.

— Hármán voltunk odahaza testvérek, édesatyánk falusi jegyző volt. Édesatyád volt a legidősebb, miután ügyvédi vizsgáját letette irodát nyitott, megismerte édesanyádat, ki egy előkelő gyáros leánya volt és elvette feleségül. Én férjemmel atyád, az az bátyám házába ismerkedtem meg, akkor csak főhadnagy volt, szeretett, letette az óvadékot és elvett feleségül. Otthon csak legfiatalabb nővérem Irmus maradt, kit a fali kép ábrázol. Nézd jól meg a képet s mondj róla bírálatot.

— Két hét óta folyton azokat a ké-

peket nézem, azokat a szemeket, melyekből élet, szerelem sugárzik és mégis oly ábrándosan bágyadt tekintetük van, ama csöpp kis száját, ama formás alakot, szóval sokszor gondoltam már arra, festménynek remek a kép, de életben nem is képzelhető ily istentői teremtés.

— Pedig a kép élethű és mégis Irmus életben százszor szebb volt. A szemek szép kék színe, az ajkak vér pirossága nincs a képen megörökítve. Hét vármegyébe nem volt párja, szépségben alakban, jószágban és kedvességben. Tizennyolc éves volt szépségének teljességében, mikor falunkba vetődött egy festő. Modeljeit a falusi lányokba vélte föltalálni. Mivel szüleim voltak az egyedüli intelligens család, nálunk étkezett. Én akkor két éves asszony voltam, férjem hadgyakorlaton volt és én otthon töltöttem a nyarat. A festő megpillantván nővéromet elbűvölte csoda szépsége. Pár nap múltán kijelentette szüleimnek, hogy méltóbb szebb modelt nem is kívánhat mint Irmust, egyuttal arra kérte őket, engednék meg neki, hogy leányukat lefesse. Atyám igazi magyar ember volt, ki nagyon szerette a vendégeket és kedvébe járt. — Részemről legyen felelé, de beszéljen leánnyal is. Irmus beleegyezett és míg a festő festette képét elrablá modelje szívét.

Nővérem volt már 16 éves korába szelmes, de meggyőződött róla, hogy érdemtelen egyénre pazarolja érdemeit, lemondott erről a szerelemről. Ez volt tehát második

sőr élvezetétől elvont összeg évi 413 márkára rugott.

Vilmos császár napi parancsban tiltotta el a tengerész katonáktól az italt. A német gyarmatokon csakis absztinens tisztviselők alkalmaztatnak.

S milyen fontos hadászati szempontból az abstinens legénység, mutatja az Orosz-Japán háború. A pálinkával szaturált orosz csapatát csata után veszített s az abstinens Japán győzött. Szóljunk legvégül hazánkról. Itt még nagyon zsenge és kezdetleges az alkohol elleni mozgalom. Egész vidékek mennek tönkre anyagilag s igen nagy számú sorvasztó betegség szedi áldozatát az alkoholisták sorából.

A székely föld pusztul, a rutének az állathoz hasonló életet élnek, magyarságunk csenevészedik, a bűnügyi statisztikánk folyton emelkedik, a destruktív irányzat virul, mindenféle államellenes tan követői szaporodnak, intelligenciánk az adósság tengerében uszik, középosztályunk proletárosodik, nemeségünk folyton vesztí vagyont. Ime ez a kép, amelyet alkoholista Magyarország nyújt. Fogjon össze a társadalom s minden eszközzel irtsa ezt a káros, pusztító nyavalyát jobban mondva szenvedélyt. Ahoz nincs közünk, hogy ki mit iszik és mennyit, de ahoz igen is van, hogy a hazának polgárai szellemileg műveltek s testileg épek legyenek. S ezt csak azáltal tudjuk elérni, ha törődünk a fajnemesítéssel s az ezt meggátoló alkoholizmussal. Munkálkodjon kiki családjá, ismerőit, barátjai körében s lebegjen előtte az ifjú Magyarország, mely harciosa legyen a kultúrának és melegágya a jólétnek. *Gyakornok.*

Uszóhelyet Fogarásnak!

A fenti téma sem ismeretlen a fogarasi közönség előtt.

Már nem egyszer, hanem többször megpendítettük ezt, mint a kapát szokták krumplikapáláskor, vagy a kaszát aratáskor. Vajjon lehetne-e aktuálisabb ma nyárbán, kánikulában mikor sokszor csak 18—20 fok a hőmérséklet: mint az uszóhely?!

Egy rendes várost *utcai locsolás* és uszóhely nélkül el sem is lehet képzelni, pláne Fogarast, ahol bőven van víz.

Ismerünk olyan alföldi várost, ahol egy óra vagy fél óra járásnyira járnak fürdeni az emberek, mert a test fürdés nélkül nyáron el sem is képzelhető.

Az izzadás lemosása fő principium, egyik fő higiénikus kívánalom.

A fürdés, a testnek tisztán tartása, hogy a pólusok ne legyenek a piszok, por által bedugulva, föltétele az egészségnek és a tiszta, rendes életnek!

A víz edzi, főfrísíti a testet, az ember változandó kedély állapotát.

Szükséges, kell tehát, hogy ebben a dologban is akciót indítsunk már s ne legyünk megelégedve a primitív malmok fürdőhelyeivel.

Már az ifjuság szempontjából is véve a dolgot, mert ismerünk olyan városokat is, ahol az ifjuságnak nyáron a fürdés van a szokott torna óra helyett, éppen úgy mint télen a koresolyázás.

Legcélszerűbb volna, ha néhány tekintélyes fiatal ember venné kezébe a dolgot s rendezne gyűjtést ebben a nélkülözhetetlen ügyben!

Olyan formán kellene megoldani a

dolgot, hogy *husz koronás* részvényeket kellené kibocsátani s ha bejönne az összeg — az alföldi városok mintájára — mint az pl: Szegeden, Szabadkán, Jászberényben, stb. van A Duna, Tisza, Zagyva, Körös folyók mentén, fürdő pavillont kellene létesíteni az Oltban.

Valóban csodáljuk, hogy élelmes fürdősünk Stoff Péter még nem próbálta ezt meg a téglá égető gyáruánál, ahol kellemes sétáló helyet lehet létesítenie a kopár galaci hegyen a fürdőközönség részére.

Fájdalom! ez idő szerint üdülő helye a fogarasi közönségnek nincs!

Kellene tehát valamit csinálni Fogarason, hogy a lélek is megtalálná a maga szórakozását a meleg nyáron.

Nyáronkint tapasztaljuk, hogy nem egy intelligens uri asszonyt lejárt fürdeni az Oltba, különösen az olyanok akik uszni tudtak, ma már az is, de a városban folyó patakban való fürdés is tiltva van.

Na már most, ha rendes uszóhely volna, bizonyára szaporodnék a najádok száma is?!

Sokan idegenkednek ettől az Olt folyótól, azt mondván reá, hogy piszkos a vize.

Hát vajjon a Duna, Tisza, Dráva, Száva stb. talán tisztább?

De hogy! Minden nagyobb víz sárga, izzapos szokott lenni; de különben is a viznek megvan a tisztító sajátsága, amennyiben az orvosi vélemény szerint ön magát tisztítja. Az uszódától körül-

szelme. Nála ugylátszik a második szerelem mélyebb volt az elsőnél. A festő gyönyörű férfi volt, de nővéremet őszinteségével, jellemével hódította meg. Talán mondanom sem kell, hogy a festőt sem hagyta hidegen az édes teremtés. Két hétig adták mindketten a közömbös, a férfi nem értett a frázisokhoz, a nőt büszkesége tartotta vissza, hogy szerelmének árulója legyen.

Egy holdvilágos este történt, sétáltak a tó partján, közömbös dolgokról tárgyaltak Irmus panasolta, hogy kedvenc cicája megkarmolta karját és gömbölyű kis karját szemlélés végett a festő arca elé tartotta.

— Kedves Nagysád — mondá a festő félig közönyösen, félig szerelmesen, kis gyermek sebére a csók a gyógymód, megkéne e módszert próbálni.

— Ugyan ki próbálná meg, ki volna sebem önfeláldozó orvosa?

— Én — suttogá a festő szerelmesen.

A festő nem kérte a nő karját. amaz meg nem nyújtotta. Egy félórát sétáltak még mire Irmus azt az ajánlatot tette, ülnének le a házzal szembe a padra, az ajánlat elfogadtatott.

— Jaj de fáj a karom, — sohajtá a lány.

— Akarja Irmus, hogy meggyógyítsam.

— Aharom, — volt a szemérmes felelet.

A festő megragadta a gömbölyű kart és csókot lehelt a seb helyére. A csókoktól megittasult a kis hölgy és pajkosan mondá:

— De ajkamat is meg kell gyógyítani, míg édes ajkát csókra kínálta.

Csókot, csók követte és rövid időn belül úgy egymásba bolondultak, ahogy csak két ilyen jellemes teremtés, oly két ideális lélek tud szeretni mind ők ketten voltak.

Házasságról szó sem lehetett, ezt mindketten jól tudták, a férfinek nem volt megélhetési forrása.

Egy este künt ült Irmus a padon, szerelmesét várta, ki kissé soká váratott magára, a várás nagyon nehezére esett. Előtte nem volt titka, előttem nem adta a közönyöst, a padon én is mellette ültem.

— Istenem — mondá, mi lesz velem ha Ő elmegy, hisz csak egy órája várok reá már is annyira fáj a szívem.

Hogy szavai igazak voltak, bizonyította, az a mély sóhaj mely kebléből tört ki. Kis vártatva feltűnt a festő alakja én messziről pillantottam meg, besiettem szóbámba. Irmus csak akkor vette észre őt mikor mellette volt, megragadta kezét ajkához vonta. Ha a többi szerelmi részleteket is mind elakarnám mondani nem volna vége, hossza.

Hat hét után bucsuzott nagyon érzékenyen a festő, pedig csak a szomszéd faluba ment a tájat festeni, onnan kétszer látogatott át hetente. Végre onnan is eltűnt messzire. Mind jellemes ember nem akarta nővéremet ámitani, mivel nem hitt jövőjébe, így irni sem irt soha. Irmus jól tudta a halgatás okát, de mégis nagyon fájzt szívének, hiúságának.

Ami örömet szerzett neki ezelőtt, ezután bosszantotta. Ami hízelt (büszkeségé-

nek) ha a férfiak rajongtak érte, ezután kerültük őket. Ember gyűlölő lett. Mosoly nem tündöklött többé bájos arcán. Ugy hitte, hogy a magány, a természet szépségei gyógyirt hoznak fájó szívére, valósággal hajszolta azokat. Sokat, nagyon sokat járt ki az erdőbe. Egy hüvös szemtemberi délután megtette rendes útját, könnyen volt öltözve, utól érte egy záporos és meghült.

Másnap ágyba került és nemis kelt föl többé. Az orvosok tüdőbajt állapítottak meg, behoztam magamhoz a városba. Rettenetes lázai voltak. Láz álmainak hőse mindig a festő volt. Sokszor beszéltünk betegségéről de ő mindig ama reménynek adott kifejezést, hogy megfog gyógyulni.

— Igen — mondá megfogok gyógyulni és még nagyon boldog leszek, eljön értem Ő mert egy festményével nagy sikert fog aratni, akkor elvehet feleségül.

— Ezt Ő ígérte — kérdém, mivel megakartam győződni a férfi jelleméről, úgy hittem, hogy elválása előtt mégis megkísérelte nővéremet házassági ígérettel elámitani.

— Nem ígérte — mondá, de hangjában annyi lemondás volt, mégis tudom érzem, hogy ennek így kell lenni.

Ugy is volt a festő „Ajtatós ima” című festményével, melynek Imas volt a modelje, óriási sikert aratott. A kép nagy áron kelt el, egy szenvedélyes gyűjtő képtárába és megrendelés megrerdelést ért. Neve ismeretessé lett.

belül 150 méterre ne legyen semmi piszkos miazmatikus hely, akkor már mindjárt tiszta a víz, illetve nem lehet tartani semmi bajtól.

Mindenesetre tágasabb hely kell már a fogarasi közönségnek, mint a mostani malmok, mert olyan eset is előfordul, mint amilyen a villamos kocsi szokott előfordulni, hogy ki kell írnia a fürdőtulajdonosnak, hogy az uszóhely: „megtelt!”

S szokszor órákig ott kell ácsorognia a fürdőknél, míg helyet kaphatnak.

Szomorú állapot az, hogy Fogaras eddig az utcáit nyáron át száraz időben nem locsoltatja s mint többen megjegyzték: „eddig motoros locsoló kocsi hiányában mulasztotta el!”

Mennyi sok víz van Fogarason rendes uszóda nagy, tágas még sincs.

Jó volna ezt már keresztül vinni gyermekek, deákok fürdése szempontjából is, mert most az a gyermek igazán nem tudja, hogy hol fürödjön, mikor a város patakában s az Oltban ez idő szerint tilos!

Mozogjon különösen az arany fiatal-ság ebben az ügyben; de a város is fölállíthatná az uszóhelyet, bizonyára ez is gyarapítaná jövedelem forrásait.

H. Gy.

El jött modeljéért, hogy örökre elvigye magával, de akkor már késő volt. Három napig ült Irmus ágya mellett, folyton a gyógyulásról beszélve. Már utolsó perceit élte, csak ezt tudta mondani: „Igen a tied leszek feleséged, örökös modeled. Szemeit utoljára emelte a festőre, annyi rajongás, boldogság, szerelem sugárzott belőlük, azután lecsukta őket, hogy soha többé fölne nyissa.

Pár pernyi néma csöndet csak a két nő zokogása zavarta.

— Ugy-e mondtam — hebegé Erzsi néni, hogy a történet nagyon szomorú.

— Tényleg az, felelé a leány elcsukló hangon. És mi lett a festővel.

— Nem tudom, a temetés után úgy eltűnt, hogy nem látta többé senki. De tíz évig minden halottak napján küldött koszorút a sirra. Azután ez is elmaradt. Hogy újabb föllobbanás avagy a halál volt elmardás oka, nem tudom.

Irisz sokáig ült némán. Egyszerre mind a sebzett vad ugrott fel székéről, majd újra nyugodtan leült, míg székét közelebb húzta Erzsi nénihez, körültekintett mind a ki attól fél, hogy szavát meghalják, majd suttogva mondá:

— Erzsi néni én is szerelmes vagyok, az én szerelmem is reménytelen, nekem is várnom kell soká, míg Ő elvehet. Lehet, hogy idővel boldog leszek nagyon, de az is meglehet, hogy engemet is megöl addig a bánat. Utóbbi esetben arra kérem függessze ki képem harmadiknak és ha valaki kíváncsi élettörténetemre, mondja el úgy, a hogy nekem is elmondta.

Csak azoknak a cigarettázóknak,

akik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni:

Clubspecialité 120 lap 20 f.

70 „ 12 „

Védjegy. 1 doboz (100 hüvely) 70 „

Bárki feladja címét egy levelezőlapra

Halász Ferenc

Budapest, VII., Nefelejts-u. 4.

kap próbául két könyvecskét ingyen és bérmentve.

Orvosi tanácsra a lapok nyomatlanok, de minden lapocskában benne van a védjegy és a gyáros aláírása „MODIANO” viznyomással.

Kapható minden jobb dohánytözsdebe.

H I R E K.

Razzia a havasokban.

A lapunkban s más lapokban közölt cikkeinknek tényleg meg volt a hatása, mert a napokban 30 csendőr és egy század katonaság szállott le a Feleki állomáson s utját egyenesen Felsőporumbák felé véve fölment a havasokba. Céljuk az, hogy körül kerítik a havasokat s kinyomozzák a veszélyes rablókat. Jó volna csakugyan, ha a razzia kedvező eredménnyel végződne, de ez alig hihető, mert a haramia csapatnak vannak ám bizalmas embereik a falvakban, akik a tolvajokat hűségesen és jól informálják minden csekély mozzanatról.

Erre enged következtetni az is, hogy a napokban egy felsőporumbáki asszonynak 500 koronája érkezett Amerikából. A rablók rögtön megtudták, mert az nap este, illetve éjjel tizenkét és egy óra között rögtön fölkeresték a szegény asszonyt s az ablak külső fatábláját fessegetni kezdték, az asszony erre kiszaladt az udvarra s óriási lármát csapott, mire a rablók kereket oldva szaladtak a havasok felé.

Azóta állandóan csendőrök vannak Felsőporumbákon. Így f. 6-án este 15 csendőr volt elrejtözve a községben különböző házaknál, de mivel a rablókat erről is híven értesítik, egyszerűen átmennek Romániába s kijátszák a razziát.

Hogy a csendőrök milyen lelkiismeretesen végzik kötelességeiket s rekonoscirozzák a havasokat, példa erre Solomon János esete, aki f. hó 7-én, atyja Solomon Dénes m. kir. erdőőr beteg lévén — orvos növendék fiát küldte fegyverrel a Siposa völgybe és a tunsuba meg kerülni az erdőt, hogy nincs e valami baj. — Solomon János orvos növendék vadászfegyverrel a vállán, vigan füttyörés getve kerülte az erdőt, midőn egyszerre a rengetegben 10 csendőrrel találkozott, akik Solomont rögtön igazolásra szólították föl.

Tizenöt lépésre ugyan is megállították, fegyverét letétették vele s felszólitották, hogy most már jöjjön közelebb.

Solomon mondogatta ugyan, hogy ki ő, hivatkozott atyjára, de a csendőrök nem elégedtek meg az igazolással.

Solomon hosszú vallatás után egy postautalványt is kihuzott zsebéből, amelyen pénzt adott fel, de a csendőrök nem elégedtek meg vele, hanem Alsóárpásra akarták bekísérni Bokros Emil főszolgabíróhoz. Szerencsére arra jött véletlenül a kerésorai erdőőr Badóczy, akit a csendőrök közül egy ismert, az igazolta Solomont s így szabadon bocsátották.

Ezt az esetet csak azért publikáltuk, hogy föl hívjuk a n. é. közönség figyelmét arra, hogy ha a havasokba megy igen elfogadható igazolvánnyal, vagy úgy lássa el magát, hogy személyazonosságát híven igazolni tudja, mert különben, most a csendőrök mindenkiben tolvajt vélvén, a ki a havasokban jár, meggyülik velük a baja nagyon könnyen.

A csendőrök, katonák az egész havast megszállották s pontosan, lelkiismeretesen végzik a kutatást.

Bárcsak a razziát siker koronázná, hogy végre a havasaljai nép szabadulna meg a haramia bandától, de hogy a kutatást siker koronázza, ehhez szükséges lenne a nép s a csobánok bizalma, őszintesége is, akik most félelemből nem merik elárulni a tolvajok rejtek helyeit és utjait; de most tegyenek félre minden előítéletet, félelmet s segédkezzenek a csendőröknek, így azután végre megszabadulnak majd a haramia bandától.

6.

NESTLÉ
gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek

régbevált tápláléka
50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva

Tiszta alpesi tejet

tartalmaz:
1 doboz 1 kg 80 fill.,
minden gyógyszerertárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

— Megérkeztek a katonák. F. hó 11-én érkezett meg városunkba a 2-ik ezred, Fogaras régi házi ezrede. Óhajtjuk, hogy ezen idő alatt jól érezzék magukat, annál is inkább, mivel 20 évi kellemes emlékek fűzik városunk polgárságához. Isten hozta őket!

— **Eljegyzés.** Folyó hó 8-án *Hersch Henrik* Fogarasról, ejegyezte *Knöpfler Szerén* kisasszonyt Felsőárpásról. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Társas vadászat.** A Fogarasi és vidéki vadászegylet f. hó 15-én társas vadászatot rendez Kálbor és Bohole erdős területén kopókkal. A résztvenni akaró tagok hétfőn délig jelentkezhettek az egylet titkáránál. E területen külön vadászni tiltva van. Találkozás kedden reggel 4—5 órakor a kálbori országuton a Stoff-féle téglagyár fölött. Kopók pórázon vezetendők és tartandók a vadászat kezdetéig. *Választmány.*

— **Hangverseny.** Vasárnap 6-án este kedves élvezetben volt részünk. A brassói ifju kereskedők egyesületének, a „*Fortschrittssverein junger Kaufleute*“ házzenekara hangversenyt rendezett Mexikóban a helyi német dalárda közreműködésével. — A kedvezőtlen idő miatt nem volt nagy a hallgató közönség száma, de a kik eljöttek, mind meglepéssel távoztak, nem sajnálták, hogy kitették magukat a mozgás lehetőségének. — Az egybegyűlteket feszült figyelemmel hallgatták az egyes zeneszámokat s az előadók igyekezetét; tudását, viharos tapsal honorálták. Látszott minden egyes zeneszámnál, hogy a zenekar tagjai igaz nemes lelkesedésből üzik e művészetet, hogy leginkább a maguk gyönyörködtetésére játszanak. Csodálkozással kell adózzunk e zeneszeretnek, melynek nagyságát csak akkor foghatjuk fel, ha tudjuk, hogy a tagok legnagyobb része kereskedő v. kereskedőségű, kik a fárasztó napi munka után bágyadt testtel, de friss lélekkel szentelnek néhány órát az ily nemes célnak. — Így, de csak is így lehet oly eredményeket elérni, mint a milyenben őszintén gratulálunk ennek a derék zenekarnak. A számok mind a könnyebb de kedves zeneropertoirjából valók, indulók, táncok, onvertureók stb. Az előadás — tekintettel arra, hogy a zenekar tagjai nem hivatasos zenészek — mesterinek mondható. Nem csak precíz, hanem szép is volt. Különös dicsőretem érdemel Schiosser ur hegedűszólója. Szokatlan de eredetiségében meglepő volt a tamburicaszám is. — A fogarasi német dalárda vegyeskara és férfikara egy-egy száma is meglepetést keltett. Szokott — kissé egyhangu előadása ez alkalommal nem volt tapasztalható. Sőt — talán először — mutatta, hogy igazi szakember vezetése mellett nagyon szép produkcióra képes. Mi fogarasiak nagyon sokat tanulhatunk a vasárnapi hangversenyből. Azt, hogy ha népzene akarunk produkálni, nem szabad csak immel-ámmal a próbákra menni, hanem pontosan de nagy ügyszeregettel, lelkesedéssel.

— **Öszpontosítás Fogarason.** Csendes vidéki életünkbe kellemes változatosságot hoz a nyári hadgyakorlat, mely alkalomból városunkban nagyobb számú katonaság öszpontosítottatik. A mai napig egy honvédszászlóalj 7 főtisztel, továbbá a 2-ik gyalogezredből három zászlóalj, a 82-ik gyalogezredből pedig egy zászlóalj városunkba érkezett. Ezenkívül öszpontosítva van városunkban 2 gépfegyver osztály és félszázad huszárság. Érte-

süléseink szerint az öszpontosított közös katonasággal együtt 10 törzstiszt, 78 főtiszt és 23 zászlós fog városunkban időzni. F. hó 18-án, Ófelsége születése napján a főtéren fényes katonai ünnepség lesz táborig misével. Hir szerint az ünnepen részt fognak venni a 2-ik gyalogezrednek vármegyénk területén lakó veteránjai is. F. hó 23-án két üteg táborig tüzéség érkezik városunkba. F. hó 27-én pedig városunk szülöttje Kövesházy Köves Herman nagyszobeni hadtestparancsnok és Zucculina brassói dandárparancsnok fognak ideérkezni, hogy a következő napokon tartandó harcszerű lövészetben részt vegyenek. Az öszpontosított katonaság szeptember 1-én fog városunkból eltávozni. *Felhívjuk polgártársaink figyelmét arra, hogy a városunkban időző katonaságot és különösen annak a tisztikarát részesítsék igazi magyaros vendégszeretben, mert autentikus helyről úgy értesülünk, hogy a polgárság csak annyiban számíthat a katona zenére és a katonasággal járó egyéb szórakozásokra, a mennyiben vendégszerető magatartásával magát erre érdemessé teszi.*

— **Tánciskolai megnyitás.** Fényes Janka városunkban előnyösen elismert balettáncánitónő és atyja Friedmann Márton okl. táncánitó, szeptember hóban a Transsylvania nagytermében egy 6 hetes tánc kurzust fognak tartani.

— **A magyarországi borbély-fodrász és paróka-készítő iparosok kongresszusa** Aradon lesz f. hó 21. 22 és 23-án. A kongresszus tárgysorozatán szerepel: 1. Az ipartörvény módosítása. 2. A borbély és fodrászmesterek országos szövetségének megalakítása. 3. Borbélytakarékpénztár létesítése. 4. Vidéki áru-raktár és szövetkezet alakítása. 5. Egységes kiszolgálási díj megállapítása. 6. Védekezés a női-fodrászok kontárkodása ellen. 7. Tanoncu rendezése. 8. Az iparosság parlamenti képviselője. 9. Országos szakipari munkaközvetítő szervezése. Felhívjuk fodrászaink figyelmét a kongresszusra, a mely a fodrászok existenciális érdekeit érintő kérdéseket vitat meg. — A kongresszuson részt vevők a vasuton 33% kedvezményt kapnak, kongresszus után társas utazás lesz a Tátrába.

— **Állatcsempészet a román határon.** Ismertettük már, hogy a belügyminisztérium nagyobb akciót indított a magyar-román határon folyó állatcsempészet megakadályozására. A határszéli havasok pénzügyőri kirendeltségeinek szervező-bizottsága Solymásky Ágost pénzügyigazgatóval az élén, nagy katonai kísérettel és megfelelő felszereléssel már a helyszínre indult. Az expedíció körülbelül októberig marad a havasokon s mihelyt az előkészületeket befejezte, a pénzügyőrségi személyzet azonnal megkezdí működését. Jeszenszky Pál, az OMGE. titkára tegnap utazott le a határszélre, hogy Hunyad-, Fogaras-, Brassó-, Csik-, és Szebenmegyékben a Romániával határos községekben a határszéli törzskönyvvezetés és az állatcsempészetel összefüggő összes időszerű kérdéseket tanulmányozza. A csempészet ügyében az összes érdekelt és szakközvegek bevonásával Predeálon értekezlet volt.

— **Harczias cselédleány.** Trombitás

Mária cselédleány f. hó 5-én Scholz Ferencz pékmester üzletébe ment. A mester egyik tréfálni szerető inasa, Molnár Mihály téstás kézzel megczirógatta Máriát, mire ez egy kezeügyébe eső vasdarabbal kétszer egy fejbe vágta a tréfáló Mihály gyereket, hogy szegényt kórházba kellett szállítani. A jókedvű Mihály gyerek tréfájának epilógusa a kórházban és a büntető bíróságnál fog lejátszódni.

— **Harcziasati lövés.** A 24. honvéd gyalogezred 2. zászlóalja hivatalos átiratban értesíti Fogaras város közönségét, hogy f. hó 14. és 19-én Galacz, Sóna és Felmér közti területen *éles tölténnyel* harcszerű lövészetet fog tartani. Felhívjuk tehát a nagyközönség figyelmét, hogy az említett napokon a kijelölt területen való járás-kezés tilos és életveszélyes.

— **Pöstyén-fürdőn** építették most a világ legnagyobb rádium emanációs helyiségét. A természetes iszapfürdő fölött kb 7000 m³ légür állandóan telítve van a rádium páráival, amelynek belélegzése a tudományos kutatás szerint rendkívül elősegíti a források gyógyító hatását. — Ez az új alkotás kétségkívül hatalmas lendületet ad Pöstyénnek, ahol különben az idén is közel 15,000 beteg keresett gyógyulást.

— **Tettenért tolvaj.** Buitámy Mózes nagysinki lakos f. hó 4-én a fogarasi piacon ácsorgott egy csoport falusi ember között. Lakatos Sándor Mari kisberivoji illetőségű ismert zsebtolvaj közel állt Buitámyhoz és annak 32 kor. 64 filléryi pénzét zsebéből kilopni akarta, de oly ügyetlen volt, hogy a tárcát a földre ejtette. A zajra figyelmes lett a károsult és a tolvajt nyakon csipte.

— **A Nejoj ut átjáróiról.** A Nejoj főnséges csucsát nap-nap mellett temérdek turista keresi föl, sőt hivatalos egyén is. Felsőporumbáktól az üvegyárig két patakon kell átjárni. A Sipotán és a Porumbacselen egy szál fa van keresztül téve s azon kell át menni az embereknek. Mi a magunk részéről nem igen törődünk az ilyen szál fákkal, átme gyünk rajtuk, mert hozzá vagyunk szokva, de mit szólnak azokhoz a nők s a szédülő fejek. Jó volna, ha a „*Karpaten Verein*“ fölszólítaná a *kincstárt*, hogy csináltason azokon a patakokon rendes átjárókat, hidakat s ne legyenek azok csak a sóhajok hidjai. S ha a kincstár idegenkednék, vagy nem csináltatná meg, hát csináltassa meg a „*Karpaten Verein*“ hisz ugy is sokat csinátatott már abban a völgyben s a Nejoj uton. Mi is fölhívjuk ezuton a strézakercisorai erdőgondnokság figyelmét ezekre az átjárókra, hogy adja ki a Felsőporumbáki erdőöröknek, hogy oda s a Sipota patakon különösen a *régi helyre* egy jó karban levő hidat csináltasson, ugyszintén fönt a Porumbacselen is. Ismervén a kercisorai erdőgondnok pontosságát és figyelmét, reméljük a kért hidak *mielőbb* föllesznek építetve.

— **A fegyver.** Az előjáróság közhírré tette, hogy mindennemű fegyvert, még a kis szobapisztolyokat is köteles az illető tulajdonos bejelenteni a szolgabírónak, illetve engedélyt kérni a fegyvertartásra.

— **Betöréses lopás.** A mint magán uton értesültünk egy nagysárosi lakos kárára f. hó

3 kor.-ért egy férfi öltönyt

dupla gallér 7 fillér, szimpla gallér 5 fillér, kézelő párja 10 fillér.

tisztít CZINK-cég

Kolozsvár. Telefon 555. 556.
590. szám.

Díjtalan csomagolás.

Jó házból való
kisebb **ISKOLÁS GYEREKEK**
Apor-utca 2. sz. házbán
szállásba vétetnek!!

2887/1911. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Fogarasi Takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Sággh Károly fogarasi lakos végrehajtást szenvedő ellen 700 kor. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbíró) területén levő Fogaras város területén fekvő a fogarasi 1560. sz. tkvben A + 1370. 1371. hrsz. a. foglalt végrehajtást szenvedő tulajdonán felvett ingatlanra 2200 korona kikiáltási árban a Kökösi Ferenc javára az ingatlanon épült a kétszobás faházra bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog fentartásával az ingatlanért a haszonélvezeti jogot megelőző követelés fedezésére szükséges 1600 korona beigértetik; ellenesetben az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a haszonélvezeti jog fentartása nélkül bocsáttatik árverés alá, elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi augusztus hó 28 ik napjának d. e. 9 órakor az alulírt tkvi hatóság hivatalos helyiségébe megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár felén alul eladani nem fognak. Vevő köteles a bánatpénzt a vételárösszeg 10%-ig az árverésen nyomban kiegészíteni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becserének 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában megjelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1911. évi május 21-én.
A fogarasi kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Dr. Virágh s. k.
kir. jbiró.

A kiadvány hitelül:

Ürmössy,
kir. tkvvezető.

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt megajándékozta.

D. Oetker sütőpora á 12 f. élesztő pótlásául szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazabakká, nagyobbaká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora á 12 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagysz. és olcsó utóledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra á 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanilliazására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia-csövet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában.

Vények ingyen! Vények ingyen!

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Vadászat bérbeadása.

A felsőcsukai volt urb. birtokosság a tulajdonát képező és 1031,3 k. hold kiterjedésű erdejének vadászati jogát a f. évi szeptember hó 3-ik napján d. e. 10 órakor Felsőcsuca községi irodában tartandó nyilvános szóbeli árverésen bérbe fogja adni.

A bérlet tartama 1911. évi január 1-től 1917. évi december 30 ig tart; 6 év.

Évi haszonbér, illetve kikiáltási ára 120 kor.

Bánatpénz 10%

Az árverésen minden magyar honpolgár részt vehet.

Vadállomány: fővad, medve, sertésvad, őz, siketfajd és apróvad.

Árverési feltételek a felsőcsukai volt urb. elnökénél és az alsóárpási m. kir. j. erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Felsőcsuca, 1911. augusztus hó 9.

Tisztelettel:

Silea Miklós
elnök.

**Különböző nagyságu,
jó állapotban levő:**

ablakok
kerettel eladók!

Bővebb e lap kiadóhivatalában.

: Eladó telek :

Sárkány községben, a vasútállomás közelében egy ujonnan épült 4 szobából álló épület pincével, tágas udvarral, gyümölcsös és veteményes kerttel 1911. évi augusztus 6-én d. e. 10 órakor szabad kézből el fog árvereztetni. A telek nagyon alkalmas szálloda és étterem építésére, mivel erre miniszteri engedélye van. Területének nagysága 756 □ m. Venni szándékozik bővebbet ott a helyszínen nyerhetnek.

PRUNA PÉTER, tulajdonos.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a már hirdetett

üveg, porcellán**és lámpaáru üzletemet**

a helybeli piacon
(Ferencz József-tér :::

Novák-féle házbán) immár megnyitottam és raktáromat minden e szakmába vágó
cikkkel dusan felszereltem.

Nagy raktárt tartok: mindennemű üveg és porcellán, valamint kőedény árukban, lámpákban, tükrökben, claynyomatos és egyéb fajta képekben, virágváza és eserepekben, luxus és izlőses díszműáru tárgyakban. Teljes ebédlő-, teás-, kávé-, mokka- és mosdó-készletek a legegységesebb kivitelben. Elfogadok épület üvegezést és képkeretezést a legjutányosabb árak mellett, azonkívül kész kép- és tükrökeretek.

Amidőn a n. é. közönséget raktárom szives megtekintésére meghívom, már előre is biztosítom a legfigyelmesebb és legszolidabb kiszolgáltatásról s minden tekintetben igyekezni fogok nagybecsű pártfogásukat teljesen kiérdemelni. Kiváló tisztelettel

Székely Manó.

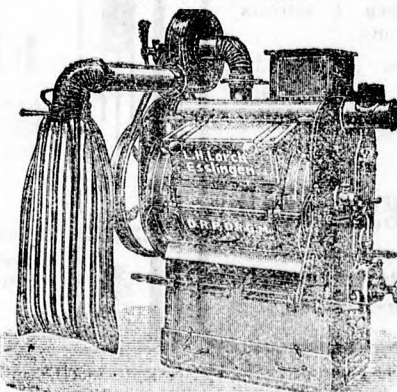
Az egészségnek a legjobb szolgálatot teszi:**Özv. Engel Vilmosné**

legújabb gépe, a tollaknak gőzzel való tisztítására és fertőtlenítésére.

A tisztátalan ágynemű, a porral, piszokkal és egyéb fertőző anyaggal telített tollak a legkülönbözőbb betegségeknek forrásai. Ép azért kiválóan ajánlatos, hogy a frissen tépett és a már használt tollakat időközönként alaposan megtisztítsuk. A tisztításnak eddigi legelőkelőbb módja a gőzzel való tisztítás. Igen tisztelt üzletfeleim kívánságára eddigi vegytisztító és ruhafestő műhelyemet kiegészítettem egy:

tolltisztító és fertőtlenítő !!

géppel, amelynek segítségével üzletfeleim jelenlétében a tollakat minden tisztátalanságtól megmentem. A tisztítás eredményéről minden dícséretmenél ékebben szól m. t. várm. főorvosunk személyes tapasztalaton alapuló nagybecsű nyilatkozata.

Orvosi nyilatkozat.

A fent jelzett ágytoll tisztító és mosógép működési eredményének személyes megfigyelése alapján ezennel igazolom, hogy a tollaknak gőzzel való tisztítása által a vízben oldható minden rossz anyagot eltávolíthatunk, megsemmisíthetünk minden bacillust és minden a tollra káros állatkát. Elismerem, hogy a tollaknak tisztítása a leghasznosabb dolgok egyike és feltétlenül szükséges és ajánlatos, hogy egy a frissen tépett tollak, valamint az ágytollak időközönként, — még ha egészséges emberek által is használtak — gőzzel tisztíttassanak.

Fogaras, 1910. szept. 10.

A tollak tisztítása kilogrammonként 60 fillérbe kerül!

!! Nagyobb mennyiség tisztításánál előnyösebb árat szabunk !!

Midőn m. t. üzletfeleimnek további bizalmát is kérem, nem mulaszthatom el újólag ismét szives figyelmüket felhívni: gőzerőre berendezett ruhafestő és vegytisztító intézetemre.

Kiváló tisztelettel

Özv. Engel Vilmosné.

Apor-utca 8. sz.

Dr. Lesmann Henrik,
vármegyei főorvos.

EGY TANULÓ
felvétetik
Thierfeld Dávid
könyvnyomdájában.

Vár-tér 49. szám alatt levő
MOSÓ INTÉZETEM
férjhez menés végett
ELADÓ. :: Lauritsch Frigyesné.

BUTOR
a
„Brassói Butorkészítő Iparosok Áruccsarnok Szövetkezeténél”
olcsó és finom kivitelben, jutányos áron,
:: kedvező feltételek mellett kapható. ::
Raktár-készlet: hálók, ebédlők, uri-szobák és salonberendezésekből; elvállal: teljes lak-, középületi- és konyhaberendezéseket; készít: commers és kárpitos árukat.
Megtekintés vételkötelezettség nélkül.
Költségvetés díjmentesen.
Kolostor-utca 36. Cell-palota.

Ki akar szép lenni?
Kevés hölgy van a világon, ki a Földes-féle **MARGIT CRÈME** arckenőcsőt ne ismerné. A bőr mindennemű tisztátlanágát, szeplőt, pattanást, miteszert, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolítja és az arc ideális, szép és üde lesz. Nemcsak az arc, hanem a nyak, váll és kéz fehérítésére és szépítésére is legalkalmasabb. Az összes szépítőszerek között a
FÖLDES-féle MARGIT-CRÈME
örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan és zsírtalan.
Nagy tégely 2, kicsi 1 korona, minden gyógyszárban és drogériában. Kiváló toalettcikkek: Margit hölgypor (3 színben) 1.20 K, Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit arcvíz 1 korona.
Tessék a záróvédjegyre ügyelni és csakis eredeti készítményt elfogadni, melynek ártalmatlanságáért és kitűnő hatásáért felelősséget vállalok.
Készíti és postán küldi:
FÖLDES KELEMEN gyógyszer. ARAD.
Kapható:
Steinburgi P. Frigyes, dr. Kontesveher Károly, Hermann P. János gyógyszerárban.

Három évi jótállás mellett
szállítok, vidéki megrendeléseket is utánvét mellett!
Nem megfelelő esetén vissza veszem, vagy kicserélem!

Korona 4.80 fill. **Korona 7.80 fill.**

Egyfedelű nikkell-
:: óra ::
belső üvegfüdél, láncsal!

Egy dupla 3 fedelű
fehérfém Roscof óra
lánccal hozzá!

Részletfizetésre (10 évi jótállás)
OMEGA órák, arany, ezüst és acélban. } Bizonyítványokkal ellátva!
Schaffhauseni órák, " " " " }
Nagy választék arany, ezüst és China-ezüst tárgyakban. Továbbá inga-, ébresztő-, zenélő-, fall-, konyha- és íródal-órákban!
Ütő- és ébresztő órák. GRAMOFONOK és lemezek mind újabb és újabb főlvételekkel!
Törött aranyat és ezüstöt becserelek és veszek.
ROSENBAUM JÓZSEF,
ékszerész és műőrás — FOGARAS — Ferenc József-tér 17.
Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek!
Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek!

Hirdetések jutányos áron felvétetnek
e lap kiadóhivatalában.

BARTHELMIE GYÖRGY
MECHANIKUS
* Telefon 380 BRASSÓ, WEISZ MIHÁLY-UTCA 23. * Telefon 380

Képviselője a világhírű „Ideal” és „Erika” írógépek, „Veritas” varrógépek, különleges ipargépek, gramofonok, sokszorosító készülékek, számológépek, tollbamondó gépek, villanyos zseblámpa stb. — Valamennyi első osztályú hozzávaló: festékszallag, szépapiros, mineograf festék, radirgummi, gramofonlemezek, tűk, varró- és himzőselyemek stb.

FINOM MECHANIKAI MŰHELY!
Patentmodellek készítése, valamennyi finom mechanikai készülék és pótrészek. — Különlegességi javító-műhely, fizikai és elektrotechnikai műszerek, ugyancsak minden gyártmányú írógépek, varrógépek, gramofonok, és mechanikai készülékek.
Fontos írógép tulajdonosoknak!
Béreljen festékszallagot és hozzávalót. Tartassa írógépét szakemberrel évi pauschale árért rendszerben. Sok pénzt és időt takarít meg az által!
Írógépiskola!

Kitűnő minőségű legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a
PORTLAND-CEMENT-GYÁR
BRASSÓBAN.
Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.
Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.